

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.724/2020/4.

A felperes:

felperes neve, felperes címe

A felperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda, címe; ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd

Az alperes:

alperes neve, alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Tálosi Adrienn ügyvéd, címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 19.P.21.080/2020/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperest arra kötelezi, hogy az ... internetes hírportál kezdő oldalán 24 órán keresztül, önálló hírként, 5 napon belül jelentesse meg a „Helyreigazítás: A „...” című cikkben foglaltak miatt” közleményt az eredeti közleménnyel azonos betűszedéssel akként, hogy arra kattintva elérhető legyen a ... napján „...” című cikknél, az elsőfokú bíróság által megjelölt helyen és időtartamban, de legalább 30 napig az alábbi közlemény:

„Helyreigazítás:

A ... napján megjelent „...” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve felperes megemelte a sajtó fizetését.

A valóság ezzel szemben az, hogy a kötelező törvényi előírás értelmében a polgármesteri illetményről és költségterítésről nem a polgármester, hanem az önkormányzat képviselő-testülete dönt az alakuló ülésen, de legkésőbb az alakuló ülés utáni első ülésen és annak összegét a jogszabály alapján állapították meg."

Az elsőfokú ítélet perköltség és illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyja.

A felek a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a kiadó neve-t (címe), hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes oldalon a címlapon 24 óráig, továbbá a cikk címe felett a cikk elérhetőségig 5 napon belül minden kommentár nélkül közölje az alábbi közleményt:

„H e l y r e i g a z í t á s:

A ... napján „...” címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve első és legfontosabb intézkedése a saját fizetésének megemelése volt.

A valóság ezzel szemben az, hogy a kötelező törvényi előírás értelmében a polgármesteri illetményről, költségterítésről nem a polgármester, hanem a képviselő-testület dönt az alakuló ülésen, de legkésőbb az alakuló ülés utáni első ülésen. A polgármester ennél fogva a saját fizetésének megállapítására nem jogosult.

A polgármesternek járó illetmény és költségterítés összege szintén törvényi úton került rögzítésre, amely összeg kötött, tehát azt sem a polgármester, sem a képviselő-testület nem emelte meg, mert erre nem volt jogosult.

- [2] Kötelezte az alperest kiadó **kiadó neve**-t, hogy 15 napon belül fizessen meg az felperesnek 80.000 forint + áfa perköltséget, és az államnak a NAV külön felhívására 36.000 forint illetéket.
- [3] Határozatában ismertette Magyarország Alaptörvényének IX. cikkét; a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 495. § (1) és (2) bekezdését, a 496. § (1) bekezdését, a 497. § (1)-(4) bekezdéseit; a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1)-(3) bekezdéseit, 10. §-át, 12. §-át; a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 13. és 15. számú állásfoglalását; Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 43. § (1) bekezdését, 72. § (2) és (6) bekezdését; a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 51. § (1)-(3) bekezdését; Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 60. § (1) bekezdését; valamint a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 132. §-át.
- [4] Kifejtette, miszerint annak közlése, hogy a felperes megemelte a saját fizetését, bizonyítható tényállítás, az véleménynyilvánításnak nem tekinthető. Az átlagolvasó a cikk elolvasása után az általános közfelfogás és szóhasználat alapján arra a következtetésre jut, hogy a perbeli esetben a felperes, mint ... polgármester meghatározta a saját fizetését.
- [5] Rögzítette, hogy a polgármesteri fizetés megállapítására vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a polgármester megválasztását követően a képviselő-testület az alakuló ülését - a választás

eredményének jogerőssé válását követő - 15 napon belül köteles megtartani, amelyen vagy az azt követő ülésen dönteni köteles a polgármester, illetőleg az alpolgármesterek illetményéről és tiszteletdíjáról. A önkormányzatok polgármestere havi illetményének és költségterítésnek összegét ugyancsak törvényi szabályozás határozza meg.

- [6] Megállapította, hogy a ... képviselő-testülete a ... napján megtartott alakuló ülésén, a ... számú határozatával a jogszabályi előírásoknak megfelelően határozta meg felperes neve polgármester havi illetménye és költségterítése összegét, amely a korábbi polgármester illetményével mindenben megegyezett.
- [7] Ennek alapján pedig valótlan a felperes illetményével kapcsolatos azon cikkbeli közlés, miszerint a felperes megemelte polgármesteri illetményét és az is, hogy arról maga döntött volna. Ugyanis az önkormányzati képviselő-testület tagjai - a vonatkozó törvényi szabályozás alapján és annak keretei között - döntenek a saját és a polgármester javadalmazásáról. Mivel a felperes korábban nem volt polgármester, már csak ezért sem emelkedhetett az illetménye és a korábbi polgármester javadalmazásához képest sem növekedett a részére megállapított illetmény és egyéb juttatás összege, ezért valótlan az a közlés is, hogy emelkedett volna a felperes javadalmazása.
- [8] Rámutatott, hogy az alperesi cikk és annak a sérelmezett mondata valótlan volt, és nem a valóságot tüntette fel hamis színben. A bírósági gyakorlat szerint pedig valótlan tények hamis színben történő feltüntetésének megállapítására jogszabályi lehetőség nincs. A valótlan tényállításokkal szemben a felperes a való tények közzétételét kérheti.
- [9] Kifejtette, hogy való tényként a helyreigazítás céljának betöltéséhez csak azt kellett közölni a PK 15. számú állásfoglalás alapján, hogy a polgármester illetményéről, költségterítéséről a képviselő-testületnek kell döntést hoznia az alakulóülésen, vagy legkésőbb az ezt követő ülésen, továbbá, hogy a polgármesternek járó illetmény és költségterítés összege szintén törvényi úton kerül rögzítésre, amely kötött összeg, tehát azt megemelni sem a polgármester, sem pedig a képviselő-testület nem jogosult. Nincs lehetőség a valóságot hamis színben feltüntető további tények közlésére, mert a felperes által kért helyreigazító közlemény ezt meghaladó - a polgármesteri tisztség magas színvonalú ellátására vonatkozó - része lényegesen meghaladja a cikk a tartalmát.
- [10] A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése, 83. § (1) és (5) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy a pernyertes felperes kérelmétől eltérően nem a pervesztes alperest, hanem a Pp. 499. §-alapján a kiadó neve-t kötelezte az elsőfokú eljárásban felmerült költségek megtérítésére. A per tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett eljárási illeték viseléséről pedig a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján határozott.
- [11] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását, elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a fődoldalon való közzététel mellőzését és a felperest másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.
- [12] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban foglaltakra alapította.
- [13] Előadása szerint az elsőfokú bíróság ítéletében nem utasította el a felperes keresetét abban a részében, amiben a keresettől eltérő helyreigazítás közzétételére kötelezte; továbbá az sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint azon közlés, miszerint a felperes megemelte saját

fizetését, valós tényből, a képviselő-testületi ülésen hozott döntésből levont okszerű következtetés (vélemény), ami alapján sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

- [14] Utalt arra, hogy az általános közfelfogás és szóhasználat szerint, amikor egy önkormányzati képviselő-testület dönt saját javadalmazásáról (köztudomásúan mindig annak emeléséről), ez olyan jelentéssel bír, hogy azt a képviselők saját maguknak határozzák meg, azaz saját maguk emelik meg a fizetésüket.
- [15] Hivatkozott a másodlagos fellebbezése körében arra, hogy a helyreigazításra utaló közleménynek 24 órán keresztül a portál főoldalán történő közzétételére vonatkozó kötelezés sérti az Smtv. 12. § (2) bekezdését, mivel túlterjeszkedik azon a törvényi fordulaton, hogy a helyreigazítást „a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben” kell közzétenni. Mivel a főoldalon a cikkek címei legfeljebb néhány óra időtartamban jelennek meg, így az elsőfokú bíróság rendelkezése a jogszabályi követelményekkel nem áll összhangban.
- [16] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, perköltség megállapítása mellett.
- [17] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében még részben sem utasította el a keresetét, hanem a PK 15. számú állásfoglalás alapján az általa közzétenni kért szöveget állapította meg másként.
- [18] Előadása szerint az alperesi közlés nem értékelhető véleménynyilvánításként, illetve nincs olyan közfelfogás, melynek értelmében az önkormányzati képviselő-testület a javadalmazásukról szóló döntéssel mindig megemelné a javadalmazását. A polgármester illetményének saját döntéssel történő megemeléséről szóló közlés egyértelműen valótlan tényállítás, amellyel szemben sajtó-helyreigazításnak van helye.
- [19] Kifejtette, hogy az ... oldal címlapján 24 óra időtartamú közzététel megfelel annak a bírói gyakorlatnak, melynek értelmében a címlapon történő közzététel 24 órán belül történő meghatározása szükséges ahhoz, hogy a helyreigazítás a célját elérje, azaz, hogy eljuthasson mindenkihez, aki az adott cikket - napszaktól függetlenül - olvashatta.
- [20] Az alperes fellebbezése részben megalapozott.
- [21] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre egyébként a fellebbező alperes sem hivatkozott. Ezért a Pp. 383. § (1) bekezdésének megfelelően az ügy érdemében határozott a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolva felülbírálati jogkörét [Pp. 370. § (1) bekezdés].
- [22] Az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak részben nem felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetés vonható le, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.
- [23] A jogvitában alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság részletesen ismertette, így azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.
- [24] A fellebbezésben írtak alapján a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

- [25] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tény állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.
- [26] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK 12. számú állásfoglalás adja meg. Ennek II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy mi jut el az átlagolvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján.
- [27] A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint tényállítás annak közlése, hogy a felperes megemelte saját fizetését. A fellebbezési érvelés kapcsán arra mutat rá a Fővárosi Ítéltábla, hogy amennyiben a cikkíró valós tényből levont okszerű következtetéseit kívánja közölni az olvasókkal, úgy magából a cikkből ki kell derülnie annak, hogy mely valós ténybeli alaphoz tekintettel vonja le okszerű következtetéseit, véleményét az írás szerzője, a logikai folyamatnak követhetőnek kell lennie.
- [28] A Fővárosi Ítéltábla nem osztja azt a hivatkozást, miszerint az átlagolvasó értelmezése szerint egy illetményről és költségtérítésről hozott képviselő-testületi döntésnek az a jelentéstartalma, hogy az mindig emelt, magasabb összegű a korábbinál. A felperesi javadalmazás saját döntéssel történő megemelésének valóságát az alperes a jogvitában meg sem kísérelte alátámasztani, a közlés valótlannak bizonyult, így a sajtószerv helyreigazításra köteles.
- [29] Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a cikk ugyanazon sérelmezett közlése nem minősülhet egyfelől valótlanak, másfelől pedig - akár részben is - olyan való ténynek, amit hamis színben tüntet fel az írás, ezért helyesen került sor a helyreigazítás elrendelésére valótlan állítás okán.
- [30] A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott helyreigazító közleményből az „első és legfontosabb intézkedésre” való utalást; továbbá a valóságként kért azon közleményrész feltüntetését, miszerint „A polgármester ennél fogva a saját fizetésének megállapítására nem jogosult. A polgármesternek járó illetmény és költségtérítés összege szintén törvényi úton került rögzítésre, amely összeg kötött, tehát azt sem a polgármester, sem a képviselő-testület nem emelte meg, mert erre nem volt jogosult.”
- [31] A PK 12. számú állásfoglalás alapján nem adhat alapot helyreigazításra a személyiségi érdek esetleges sérelme, ha az nem tényállítás útján valósul meg. Ezért véleménynyilvánítás, - értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai vita - önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. A sérelmezett közlés azon része, hogy a fizetésemelés volt a felperes számára a legfontosabb, véleménynek minősül, melynek okán nincs helye helyreigazításnak, a polgármester illetményéről és költségtérítéséről pedig a képviselő-testület valóban az első ülésén határozott. Mindemellett a helyreigazítás iránti kérelmében a felperes valótlan állításként maga is azt kérte helyreigazítani, hogy felperes neve megemelte saját fizetését.
- [32] A PK 15. számú állásfoglalás alapján akkor és annyiban szükséges a valóság feltüntetése, amennyiben az az átlagolvasó számára a valóság félre nem érthető megértéséhez hozzájárul. Jelen

esetben a helyreigazító közlemény tartalmazza a valótlán tény, így a valóság feltüntetése a másodfokú bíróság álláspontja szerint csak abban a körben indokolt és szükséges, amennyiben a valóság megértését segíti elő az átlagolvasó felé. Ennek során az elsőfokú bíróság által teljeskörűen és helyesen feltárt jogszabályi rendelkezésekre utaló közlés szükséges, amelyekből kitűnik, hogy az önkormányzat képviselő-testülete törvényi előírás alapján melyik ülésén köteles határozni a polgármester illetményéről és költségterítéséről, továbbá ezen döntésének eredményeképp a jogszabály által meghatározott mértékű javadalmazás került megállapításra.

- [33] Az elsőfokú ítélet a kereseti kérelem alapján az ... címlapján is elrendelte a teljes helyreigazító közlemény megjelenítését. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a helyreigazítással érintett teljes írás a főoldalon nem jelent meg, ezért a helyreigazítás közzétételének módját illetően az elsőfokú ítéletet ugyancsak megváltoztatta. Ennek eredményeként a főoldalon egy rövid, a helyreigazítás tényére utaló, figyelmet felhívó közlemény kerül megjelenítésre, míg a tényleges helyreigazító közlemény az eredeti cikknél kerül közzétételre, ameddig az eredeti írás elérhető, de legalább 30 napi időtartamban.
- [34] Az alperesek által kifogásolt, a közlemény 24 óra időtartamú főoldali közzétételi kötelezettsége körében a másodfokú bíróság rámutat, miszerint ezen egy napos időintervallum biztosítja reálisan azt, hogy az olvasók értesüljenek a helyreigazítás tényéről és tudomást szerezzenek arról, hogy az eredeti cikkhez kapcsolódóan helyreigazítás került közzétételre, amelynek teljes terjedelmét az érintett cikknél megismerhetik. Amennyiben 24 óránál rövidebb ideig lenne elérhető a közlemény, nem lenne kellőképpen biztosított a lehetőség arra, hogy az olvasók a helyreigazítás tényéről értesüljenek, és így a helyreigazítás elérje a jogszabályi célját.
- [35] Az elsőfokú bíróság a felperes sajtó-helyreigazítási kérelmét kimerítve döntött [Pp. 341. § (1) bekezdés] és a Pp. 496. § (1) bekezdése szerinti helyreigazító közlemény közzététele iránti személyiségi jogi igénynek helyt adott. A kereset részbeni elutasításáról rendelkezni nem kellett, mert, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között - belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi a PK 15. számú állásfoglalás I. pontja alapján.
- [36] Habár a fentiek okán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, ténylegesen a felperes még részben sem vált pervesztessé, ugyanis a sérelmezett közlés miatti helyreigazítás közlésére és a valóság feltüntetésére vonatkozó kereseti kérelme is eredményre vezetett a közlemény szövegének tartalmi módosításával, így az elsőfokú bíróság perköltség viselésre vonatkozó rendelkezéseit a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta.
- [37] A fentiek következtében az alperes fellebbezése részben vezetett eredményre, erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdés 2. fordulata alapján úgy határozott, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére, mivel a másodfokú eljárásban a pernyertesség és a pervesztesség aránya közötti különbség, valamint a fél és az ellenfél javára meghatározott perköltségek összege (15.000 forint + áfa, illetve 20.000 forint + áfa) közötti különbség nem jelentős.
- [38] A másodfokú bíróság a felperest és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján az alperesért felelősséget viselő, perben nem álló jogi személyt kötelezte fele-fele arányban a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési illeték megfizetésére a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ában foglaltak szerint.

Budapest, 2020. december 10.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő